

vant til at operere med store tal, men det er nok også en grundlæggende fejl hos os politikere, at vi ukritisk lader pebernødderne passere. Jeg gad vide, hvor mange overflødige pebernødder der kunne spares væk, hvis man kritisk gennemgik det danske og det grønlandske samfunds budgetter.

Thulesagen fik lykkeligvis en tilfredsstillende løsning. Jeg er glad for, at den af ulykken berørte befolkning i Avernarsuaq fik del i den erstatning, som staten har bevilget. Ønsket om undersøgelser af den amerikansk-danske atompolitik, som i 1968 i høj grad også omfattede Grønland, blev dog ikke imødekommet.

Sagen bliver imidlertid ikke glemt, og hele denne debat har forhåbentlig medvirket til en bedre dialog mellem Grønland og Danmark i fremtiden. Rygterne om, at Danmark som plaster på såret ville bekoste anlæg af landingsbane i Thule, blev heller ikke til noget. Der bliver altså ikke til et par bukser af det bjørneskind.

Debatten har imidlertid afsløret et udtalt behov for en bedre betjening af trafikken mellem Vestgrønland og Nordgrønland. Jeg vil gerne være med til at vedligeholde denne debat og være med til at formidle nærmere undersøgelser af behovet i håb om, at der findes en tilfredsstillende løsning for befolkningen i Thule eller i Avernarsuaq.

Johannes Martin Olsen (V):

Færøernes historie og forholdet mellem Færøerne og Danmark har gennemgået brydningstider også i indeværende år. Jeg har gentagne gange her fra denne talerstol i Folketinget og på møder rundt omkring påpeget, at ansvaret for den økonomiske krise på Færøerne påhviler de færøske politikere og erhvervsfolk. Når det er sagt, vil jeg gerne ved denne lejlighed have lov til at citere, hvad Venstrepolitikeren Thorkil Kristensen i sin tid fremførte fra denne talerstol ved førstebehandlingen af forslaget om Færøernes hjemmestyre den 16. marts 1948.

Han sagde: »Når der har været bitterhed og kampe i det færøske folks udvikling, hænger det bl.a. sammen med en manglende forståelse hernefra af det færøske folks særpræg. Det må erkendes, at der på forskellige tidspunkter i Færøernes historie hernefra er vist en holdning over for færinger, som har været præget af en mangelfuld forståelse.«

Følgerne af den økonomiske krise på Færøerne bekymrer mig meget, men selv om regeringens håndtering af den færøske banksag på

baggrund af manglende forståelse har fremkaldt en tillidskrise, som igen har skabt bitterhed i den færøske befolkning, er det dybt beklageligt, at vi ikke er kommet længere i de sidste 48 år med samarbejde og forståelse med hensyn til hjemmestyre.

Jeg kan på vegne af Sambandspartiet tilsige den nødvendige støtte til at nå frem til en endnu bedre forståelse i rigsfællesskabet, som vi ønsker befæstet og udbygget i årene fremover til gavn for begge landsdele.

Jeg er skuffet over, at finanslovsforslaget for 1996 ikke indeholder en langsigtet løsning af Færøernes gældskrise, som den færøske befolkning kan leve med. Aftalen, som blev indgået mellem regeringen og det færøske landsstyre den 3. november angående hjemmestyrets gældsætning, tager ikke hensyn til vores allerstørste problem: Fraflytningen fra øerne.

Fraflytningen er i færd med at ødelægge fremtidsudsigterne for det færøske samfund. Jeg vil alligevel påpege, at 3. november-aftalen er bedre end de tidligere aftaler, idet vi med denne aftale har fået en del af selvbestemmelsesretten tilbage, som vi tabte efter bankkrisen den 6. oktober 1992.

Den manglende vilje fra den danske regerings side til at hjælpe færingerne op fra afgrunden har resulteret i en sand politisk orkan på Færøerne. Landsstyrekoalitionen har tabt sin majoritet og må nu overleve fra sag til sag, hvad der er unikt i færøsk politisk historie. Samtidig er gruppen af færinger, der ønsker løsrivelse, voksende. Denne udvikling hænger efter min mening nøje sammen med Nyrupregeringens manglende evne til at holde sammen på riget.

Før forhandlingerne med regeringen var et flertal i Lagtinget fast besluttet på at skabe balance på finansloven og derefter komme af med gælden så hurtigt som muligt. Det ville samtidig kræve en håndsrækning fra den danske regerings side; men den kolde skulder, færingerne fik, er svær at leve med. Den intetsigende forhandling har fået de færøske politikere til at prioritere en hårdt tiltrængt skattelempelse højere end landskassens underskud på næste års finanslov.

Skattetrykket er ikke blevet accepteret af de færøske skatteydere, som i stort tal har forladt øerne. De orker ikke mere. Jeg er bange for, at et vedvarende rekordhøjt skattetryk sammen med det dårlige forhandlingsresultat vil sætte yderligere skub i fraflytningen.